

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători:

Galina Stratulat, Ion Druță,

Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Ghedreuțan Dina, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Ghedreuțan Dina, intervenient accesoriu Compania de Asigurare „Euroasing Grup” SA, privind repararea prejudiciului material,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015,

C O N S T A T Ă :

La 25.05.2012, BC „Moldova-Agroindbank” SA a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Dina Ghedreuțan cu privire la repararea prejudiciului patrimonial.

În motivarea acțiunii a indicat, că conform contractului de credit nr. S7717 din 26.12.2007, GȚ „Cebotaru Oleg” a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, filiala Drochia, un credit în sumă de 200 000 lei, cu termenul final de rambursare la 25.12.2008.

Conform contractului de ipotecă nr. S7717 “B” din 26.12.2007, SC „Moara Garofiței” SRL, în persoana administratorului Zubati Emilia, a ipotecat băncii bunuri imobile în vederea asigurării rambursării creditului primit și achitării dobînzii calculate pentru utilizarea lui. Contractul de ipotecă nominalizat a fost autentificat de notarul public Dina Ghedreuțan la 27.12.2007.

GȚ „Cebotaru Oleg” nu-și onora obligațiile contractuale privind rambursarea creditului și achitarea dobînzii calculate pentru utilizarea lui. Astfel, la 22.03.2010 BC „Moldova-Agroindbank” SA a înaintat în Judecătoria Economică de Circumscripție cererea de chemare în judecată privind deposedarea SC „Moara Garofiței” SRL de bunurile gajate/ipotecate pentru a fi vîndute silit.

Pe parcursul examinării acțiunii băncii, la 26.10.2010, SC „Moara Garofiței” SRL în persoana administratorului Emilia Zubati, a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție o cerere reconvențională privind declararea nulității contractelor de gaj nr. S7717 “C” din 26.12.2007 și contractului de ipotecă nr. S7717 “B” din

26.12.2007 încheiate între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SC „Moara Garofiței” SRL.

Prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 09.12.2011, revendicările Băncii au fost respinse integral, iar cererea SC „Moara Garofiței” SRL privind declararea nulității contractului de gaj nr. S7717 “C” din 26.12.2007 și contractului de ipotecă nr. S7717 “B” din 26.12.2007, încheiate între BC „Moldova-Agroindbank” SA, în persoana fostului director al filialei Drochia, Nicorici Ion și SC „Moara Garofiței” SRL, în persoana Anei Cebotari a fost admisă, iar contractele de gaj și de ipotecă nominalizate au fost declarate nule de la data încheierii acestora. Prin hotărîrea nominalizată, Banca a decăzut din dreptul său de a urmări bunurile SC „Moara Garofiței” SRL ipotecate, în vederea asigurării rambursării creditului acordat GT „Cebotaru Oleg” conform contractului de credit nr. S7717 din 26.02.2007.

Conform aceleiași hotărîri judecătorești, s-a constatat că notarul public, Dina Ghedreuțan, a încălcat legislația respectivă la autentificarea contractului de ipotecă nr. S7717 “B” din 26.12.2007, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SC „Moara Garofiței” SRL în persoana Anei Cebotari, reprezentant prin procură a lui Zubati Emilia, administrator al SC „Moara Garofiței” SRL (procura eliberată de Emilia Zubati lui Cebotari Ana nu conținea împuterniciri necesare ipotecării/gajării de către Cebotari Ana a bunurilor care aparțin cu drept de proprietate SC „Moara Garofiței” SRL).

La autentificarea contractului de ipotecă sus-menționat, notarul public Dina Ghedreuțan n-a verificat împuternicirile mandatarului, fapt care a condus la declararea nulității contractului în cauză și decăderea Băncii din drepturile sale de creditor ipotecar. Aceasta, la rîndul său, a condus la cauzarea prejudiciului patrimonial Băncii.

Prejudiciul patrimonial cauzat Băncii prin acțiunile notarului public Dina Ghedreuțan, se echivalează cu mărimea valorii de piață a bunului imobil ipotecat. Valoarea de piață a bunului imobil ipotecat, asupra căruia Banca a pierdut dreptul său de al urmări în vederea rambursării creditului acordat GT „Cebotaru Oleg” conform contractului de credit nr. S7717 din 26.02.2007, constituie suma de 126 998 lei.

Prin reclamația nr. 22013/215 din 26.03.2012, BC „Moldova-Agroindbank” SA a solicitat notarului public Dina Ghedreuțan achitarea benevolă, în termen de 30 de zile, a prejudiciului patrimonial cauzat Băncii în mărime de 126 998 lei, reclamație care a rămas fără răspuns.

Reclamantul a solicitat încasarea de la notarul public Dina Ghedreuțan în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a prejudiciului patrimonial în sumă de 126 998 lei, în vederea achitării datoriei GT „Cebotaru Oleg”, constituite în temeiul contractului de credit nr. S7717 din 26.02.2007 și cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 3 809,94 lei.

La 27.05.2013, pîrîtul a depus cerere prin care a solicitat introducerea în proces a companiei de asigurare „Euroasig Grup” SA cu sediul în mun. Chișinău str. Armenescă, 27, în calitate de intervenient accesoriu de partea pîrîtului, considerînd că în lipsa acestei părți cauza civilă nu poate fi examinată în continuare.

Prin încheierea instanței de judecată din 24 iunie 2013, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Compania de Asigurare „Euroasig Grup” SA.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 august 2013 a fost restituit recursul notarului public Ghedreuțan Dina împotriva încheierii Judecătoriei Dondușeni din 16 iulie 2013, prin care s-a respins cererea de încetare a procesului.

Prin hotărîrea Judecătorei Dondușeni din 02 decembrie 2013, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Dina Ghedreuțan, intervenient accesoriu Compania de Asigurare „Euroasig Grup” SA, privind repararea prejudiciului patrimonial.

La 17.12.2013, BC „Moldova-Agroindbank” SA a declarat apel, iar la 22.04.2014 a depus apel suplimentar împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2014, s-a admis apelul declarat de către BC „Moldova-Agroindbank” SA, s-a casat hotărîrea Judecătorei Dondușeni din 02.12.2013 cu emiterea unei noi hotărîri prin care s-a dispus încasarea de la notarul public Dina Ghedreuțan în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a prejudiciului material în sumă de 126 998 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 684 lei.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Ghedreuțan Dina a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți din 14.10.2014 cu menținerea în vigoare a hotărîrii Judecătorei Dondușeni din 02.12.2013.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015, a fost respins recursul declarat de Ghedreuțan Dina și menținută decizia Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2014.

La 27.03.2015, Ghedreuțan Dina a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitînd admiterea revizurii, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015 și reținerea cauzei la rejudecare în instanța de recurs.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenta a invocat temeiul prevăzut la lit. b) art. 449 CPC, menționînd în acest sens răspunsul parvenit de la executorul judecătoresc.

Astfel, Ghedreuțan Dina susține că potrivit informației parvenite de la executorul judecătoresc Viorica Zaporozan nr. 410-106/15 din 11.03.2015, spre executare a parvenit la 28.04.2011 titlul executoriu nr. 1-32/2010 de la 22.01.2010 a Judecătorei Drochia cu privire la încasarea de la Cebotari Oleg Mihail în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a sumei de 153 254,26 lei, iar pînă în prezent titlul executoriu se află în executare și nu a fost restituit.

Menționează revizuenta că aceste împrejurări vin în contradicție cu argumentele invocate de intimat în timpul examinării cauzei cum că titlul executoriu a fost restituit fără executare.

La 30.04.2015, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus referință la cererea de revizuire, prin care a reiterat faptul că argumentele revizuintei nu constituie temei de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) CPC și a solicitat respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă.

Examinînd motivele invocate de revizuentă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 27.03.2015, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că revizuenta solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015, invocând ca temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Norma legală (art. 449 lit. b) CPC) vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire, esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după

sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuenta nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În speță, afirmațiile Dinei Ghedreuțan cum că potrivit răspunsului executorului judecătoresc Viorica Zaporojan nr. 410-106/15 din 11.03.2015, spre executare a parvenit la 28.04.2011 titlul executoriu nr. 1-32/2010 de la 22.01.2010 a Judecătoriei Drochia cu privire la încasarea de la Cebotari Oleg Mihail în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a sumei de 153 254,26 lei, iar pînă în prezent titlul executoriu se află în executare și nu a fost restituit, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu întrunește condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea lui.

Or, această afirmație nu se încadrează în temeiul stipulat la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu poate fi caracterizată ca circumstanță care nu a putut fi cunoscută revizuentului.

Ghedreuțan Dina nu a probat că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Mai mult ca atît, din cererea de informații adresată executorului judecătoresc Viorica Zaporojan, rezultă că avocatul revizuintei s-a adresat la 11.03.2015 cu demersul privind soarta titlului executoriu nr. 1-32/10, adică după examinarea pricinii în instanța de recurs, circumstanță ce decade revizuenta de posibilitatea invocării unui atare temei.

Într-o altă ordine de idei, instanța de revizuire menționează că, restituirea sau nu a titlului executoriu nr.1-32/10 fără executare, nu a servit ca circumstanță determinantă pentru judecarea litigiului.

În acest sens, instanța de recurs nu a reținut argumentele recurente precum că în privința lui Cebotaru Oleg este sentință de condamnare privind comiterea de către acesta a infracțiunii de dobîndire a creditului prin înșelăciune în baza contractului nr. S7717 din 26.12.2007, și a fost admisă acțiunea civilă a BC „Moldova-Agroindbank” SA, cu încasarea din contul condamnatului a sumei creditate care cuprinde suma solicitată cu titlu de prejudiciul material în prezenta cauză de la Dina Ghedreuțan, deoarece sentința de condamnare în privința lui Cebotaru Oleg nu are tangență cu cauzarea prejudiciului băncii prin acțiunile notarului public Dina Ghedreuțan, în atribuțiile căreia intră verificarea împuternicirilor persoanelor participante la autentificarea actelor juridice.

Astfel, Colegiul constată că revizuenta nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit conchide că circumstanțele invocate de revizuentă drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Ghedreuțan Dina împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Ghedreuțan Dina, intervenient accesoriu Compania de Asigurare „Euroasing Grup” SA, privind repararea prejudiciului material.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea